

NATUURONDERZOEK SCHENKELDIJK 48 STRIJEN

Gierzwaluw, huismus, kerkuil, marters, roofvogels, steenuil en vleermuizen

Conceptrapport

VERANTWOORDING

Opdrachtgever: Rho Adviseurs
Contactpersoon: P. Weijs
Adres: Postbus 150
3000 AD Rotterdam
Tel: 010-2018679
E-mail: paulien.weijs@rho.nl

Uitvoering: Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V.
Adres: Waaier 72
2451 VW Leimuiden
Tel: 0172 576072
E-mail: algemeen@eco-logisch.com

Projectleider: ing. J. Koorevaar

Auteur: ing. F. van Wegen
Kwaliteitscontrole: ing. J. Koorevaar

Projectcode: RAVW2110
Status: Concept
Datum: 12-11-2021

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. werkt volgens de kwaliteitsnormen van het Netwerk Groene Bureaus. Dit netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte. De deskundigen werkende bij Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. voldoen hierdoor aan de volgens het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit gestelde eisen. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is aangesloten op de Nationale Databank Flora en Fauna en heeft daarmee toegang tot de meest volledige natuurgegevens in Nederland.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding en doel	4
1.2	Wettelijk kader	4
2	Onderzoeksmethodiek.....	6
2.1	Gierzwaluw	6
2.2	Huismus	6
2.3	Jaarrond beschermde nesten roofvogel.....	6
2.4	Kerkuil.....	6
2.5	Marters.....	6
2.6	Steenuil.....	7
2.7	Vleermuizen.....	7
2.7.1	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	7
2.7.2	Paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen	7
2.7.3	Winterverblijfplaatsen	7
2.7.4	Vliegroutes en foerageergebieden.....	7
2.8	Overzicht inventarisaties.....	7
3	Resultaten	9
3.1	Gierzwaluw	9
3.2	Huismus.....	9
3.3	Jaarrond beschermde nesten roofvogel.....	9
3.4	Kerkuil.....	9
3.5	Marters.....	9
3.6	Steenuil.....	9
3.7	Vleermuizen.....	9
3.7.1	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	9
3.7.2	Paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen	10
3.7.3	Winterverblijfplaatsen	10
3.7.4	Vliegroutes en foerageergebieden.....	10
3.8	Beschermde functies projectgebied	10
4	Conclusie en aanbevelingen	11
4.1	Conclusie	11
4.2	Aanbevelingen t.o.v. de Wet natuurbescherming.....	11
	Bijlage 1: Kaart resultaten vogels.....	12
	Bijlage 2: Kaart resultaten vleermuizen	13
	Bijlage 3: Foto's nestlocaties en verblijfplaatsen	15

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL

Men is voornemens nieuwe woningen te bouwen aan de schenkeldijk. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling.

In 2018 is door Adviesbureau Mertens B.V. verkennend natuuronderzoek uitgevoerd middels een quickscan ecologie. Uit de quickscan is gebleken dat het projectgebied mogelijk functies herbergt voor de gierzwaluw, huismus, kerkuil, steenuil en vleermuizen. In opdracht van Rho Adviseurs is aanvullend natuuronderzoek uitgevoerd naar het gebruik van het projectgebied door gierzwaluw, huismus, kerkuil, martens, steenuil en vleermuizen. Dit rapport bevat de resultaten van het natuuronderzoek en aanbevelingen ten opzichte van de Wet natuurbescherming.

1.2 WETTELIJK KADER

Voor wat betreft de soortbescherming in de Wet natuurbescherming zijn er verschillende beschermingsregimes. Het gaat om soorten die op basis van Europese wetgeving beschermd zijn vanuit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en soorten die nationaal als beschermde soort zijn aangewezen. Middels een provinciale verordening kunnen deze nationaal beschermde soorten worden vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit de wet. De vrijgestelde soorten kunnen verschillen per provincie.

Wanneer er door uitvoering van werkzaamheden sprake is van een overtreding van de verbodsbepalingen uit artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming, is een ontheffing noodzakelijk. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.
2. Er is sprake van een in de wet genoemd belang voor de betreffende soort of soortgroep.
3. Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Ook kan er mogelijk middels een door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode worden gewerkt. Dit is enkel mogelijk indien de handelingen niet van wezenlijke invloed zijn op de aanwezige beschermde soorten.

Nestlocaties van de gierzwaluw, huismus, kerkuil, steenuil en de huismus zijn jaarrond beschermd. Alle vleermuizen zijn op Europees niveau beschermd. De verbodsbepalingen voor Europees beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.1 (vogels) en 3.5 (overige soortgroepen) van de Wet natuurbescherming. De verbodsbepalingen voor nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming.

Europees beschermde soorten – Vogels (Artikel 3.1 Wet natuurbescherming)

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Europees beschermde soorten - Overige soortgroepen (Artikel 3.5 Wet natuurbescherming)

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten (Artikel 3.10 Wet natuurbescherming)

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

2 ONDERZOEKSMETHODIEK

2.1 GIERZWALUW

Het onderzoek naar de gierzwaluw is uitgevoerd conform het Kennisdocument Gierzwaluw¹. Er zijn drie rondes in de periode 1 juni tot en met 15 juli 2021 uitgevoerd, waarvan één tussen 20 juni en 7 juli 2021 in verband met de aanwezigheid van jongen. Hierbij is het projectgebied doorkruist en zijn waarnemingen op kaart ingetekend. Tijdens de overige inventarisaties is tevens aandacht aan de gierzwaluw besteed. In paragraaf 2.8 is een overzicht gegeven van de uitgevoerde inventarisaties en de weersomstandigheden.

2.2 HUISMUS

De aanwezigheid van broedlocaties van de huismus is onderzocht middels een inventarisatie die is gebaseerd op Soortinventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus². In de periode 1 april tot en met 20 juni 2021 zijn twee bezoeken aan de onderzoekslocatie gebracht om broedlocaties van de huismus in het projectgebied vast te stellen dan wel uit te sluiten. Daarnaast zijn de aanwezige elementen van het functioneel leefgebied in het projectgebied in kaart gebracht. De bezoeken zijn vanaf minimaal één uur na zonsopkomst en één uur voor zonsondergang uitgevoerd met een minimale periode van 10 dagen tussen de bezoeken. Tijdens de overige inventarisaties is tevens aandacht aan de huismus besteed. In paragraaf 2.8 is een overzicht gegeven van de uitgevoerde inventarisaties en de weersomstandigheden.

2.3 JAARROND BESCHERMDE NESTEN ROOFVOGELS

Het onderzoek naar broedvogels waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, bestaat uit een inventarisatie van nesten en territoria binnen de invloedssfeer van het projectgebied. Het gaat hierbij om categorieën 1-4 uit de herziene vogellijst van het Ministerie van E, L & I welke 26 augustus 2009 is gepubliceerd. De methode voor het inventariseren van broedvogels is uitgevoerd conform de BMP-methode van SOVON³. Om de aanwezigheid van broedgevallen en territoria vast te stellen zijn vijf bezoeken aan het projectgebied gebracht, vanaf één uur voor zonsopkomst tot circa één uur na zonsopkomst. Door één uur voor zonsopkomst in het onderzoeksgebied te zijn, is tevens de activiteit van nachttactieve soorten onderzocht. Het onderzoek naar jaarrond beschermde nesten is gericht op de mogelijke aanwezigheid van de boomvalk, buizerd, ransuil en de sperwer.

Het inventariseren van broedvogels heeft plaatsgevonden in de periode 15 februari – 15 augustus. De inventarisaties zijn verspreid over de aangegeven onderzoeksperiode uitgevoerd met een minimale tussenpose van 10 dagen, teneinde de trefkans op zowel vroeg als later in het seizoen aanwezige soorten te vergroten. In paragraaf 2.8 is een overzicht gegeven van de uitgevoerde inventarisaties en de weersomstandigheden.

2.4 KERKUIL

De inventarisatie bestaat uit onderzoek naar het gebruik van het projectgebied door de kerkuil. Het onderzoek naar de kerkuil is uitgevoerd op basis van het Kennisdocument Kerkuil⁴ en bestaat uit drie nachtelijke bezoeken in de periode 1 februari – 31 augustus, waarvan één ronde is uitgevoerd in mei. De inventarisaties zijn uitgevoerd onder voor deze soort gunstige weersomstandigheden. Tevens is tijdens de overige inventarisaties aandacht besteed aan de aanwezigheid van (sporen van) de kerkuil.

2.5 MARTERS

Het onderzoek naar vaste rust- en verblijfplaatsen van de boom- en steenmarter is uitgevoerd met behulp van cameravallen met infraroodflits. Deze zijn opgesteld op locaties waar geschikte elementen aanwezig zijn voor verblijfplaatsen van de boom- en steenmarter. Voor de camera is een geurstof aangebracht om de trefkans op individuen van de boom- of steenmarter te vergroten. De camerabeelden zijn periodiek tijdens overige inventarisaties gecontroleerd op waarnemingen van de boom- en steenmarter. De camera is voor een periode van zes weken actief geweest in het veld. De locaties van de cameravallen zijn in bijlage 2 weergegeven.

¹ BIJ12, 2017. Kennisdocument Gierzwaluw, versie 1.0. BIJ12 juli 2017

² Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen' (2017) Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, versie juli 2017.

³ Vergeer J.W., van Dijk A.J., Boele A., van Bruggen J. & Hustings F. 2016. Handleiding Sovon broedvogelonderzoek: Broedvogel Monitoring Project en Kolonievogels, Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

⁴ BIJ12 2017, Kennisdocument Kerkuil, versie 1.0. juli 2017.

2.6 STEENUIL

De inventarisatie bestaat uit onderzoek naar het gebruik van het projectgebied door de steenuil. Het onderzoek naar de steenuil is uitgevoerd op basis van het Kennisdocument Steenuil⁵ en bestaat uit drie nachtelijke bezoeken in de periode 1 februari – 30 april. De inventarisaties zijn uitgevoerd tijdens onder voor deze soort gunstige weersomstandigheden. Deze inventarisatie is deels gecombineerd uitgevoerd met het onderzoek naar de kerkuil. Daarnaast is tijdens de overige inventarisaties aandacht besteed aan de aanwezigheid van (sporen van) de steenuil.

2.7 VLEERMUIZEN

Onderzoek naar vleermuizen is te verdelen in het inventariseren van zomer- en kraamverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen, zwermplaatsen, winterverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied. Per mogelijke functie is er onderzoek verricht conform het Vleermuisprotocol 2021⁶. In verband met de omvang en het overzicht in het projectgebied zijn de inventarisaties uitgevoerd in een team van twee onderzoekers. Inventarisaties die aanvangen vanaf middernacht zijn uitgevoerd in een team van één onderzoekers.

De inventarisaties met betrekking tot vleermuizen zijn met behulp van een zogenaamde batdetector uitgevoerd. Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. werkt standaard met de Pettersson D240X. Dit apparaat vangt de ultrasone geluiden van vleermuizen op en maakt deze hoorbaar voor het menselijk gehoor. Daarnaast biedt het apparaat de mogelijkheid geluiden op te nemen voor analyse achteraf. Enkele soorten zijn namelijk zeer moeilijk te determineren in het veld en vereisen een controle met behulp van analyse-software.

In paragraaf 2.8 is een overzicht gegeven van de uitgevoerde inventarisaties en de weersomstandigheden. De toegepaste methodiek wordt hier per functie nader toegelicht.

2.7.1 ZOMER- EN KRAAMVERBLIJFPLAATSEN

In de periode 15 mei - 15 juli 2021 is het projectgebied onderzocht op de aanwezigheid van zomer- en kraamverblijfplaatsen van vleermuizen. Deze inventarisatie bestaat uit drie rondes, waarvan er één in de vroege ochtend vanaf circa tweeëneenhalf uur voor zonsopkomst is uitgevoerd. De overige twee rondes hebben 's avonds plaatsgevonden vanaf zonsondergang.

2.7.2 PAARVERBLIJFPLAATSEN EN ZWERMPLAATSEN

In de periode 15 augustus – 1 oktober 2021 zijn twee inventarisaties van twee uur uitgevoerd, teneinde paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen vast te stellen dan wel uit te sluiten. Hiervan is één ronde gecombineerd uitgevoerd met het onderzoek naar zwermende dieren in het kader van winterverblijfplaatsen van vleermuizen.

2.7.3 WINTERVERBLIJFPLAATSEN

In de periode 1 augustus – 10 september 2021 is het projectgebied onderzocht op zwermende dieren in het kader van winterverblijfplaatsen van vleermuizen. Deze inventarisatie bestaat uit twee rondes van twee uur vanaf middernacht. Hiervan is één ronde gecombineerd uitgevoerd met het onderzoek naar paarverblijfplaatsen van vleermuizen. Tussen de twee inventarisaties naar zwermende dieren in het kader van winterverblijfplaatsen is een minimum tussenperiode van tien dagen gehanteerd.

Een inpanning inspectie, waarbij in de winterperiode met behulp van endoscoop, zaklamp en spiegels de bebouwing wordt onderzocht op aanwezigheid van overwinterende vleermuizen, heeft niet plaatsgevonden.

2.7.4 Vliegroutes en foerageergebieden

De inventarisaties naar vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen zijn simultaan met de overige vleermuisinventarisaties uitgevoerd. Hierbij zijn de aanwezige vliegroutes en/of foerageergebieden op kaart ingetekend.

2.8 OVERZICHT INVENTARISATIES

In tabel 1 is een overzicht gegeven van de data en weersomstandigheden van het natuuronderzoek. De inventarisaties zijn uitgevoerd door K. den Hartogh MSc., ing. D. Alberts, ing. D. Withagen, ing. F.M. Emmen, D.E.S. van Boerdonk MSc., ing. F. van Wegen en ing. P.J. Schep.

⁵ BIJ12 2017, Kennisdocument Steenuil, versie 1.0. juli 2017.

⁶ Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdierverniging (2020). Vleermuisprotocol 2021, oktober 2020.

Tabel 1: Overzicht inventarisaties

Datum	Tijd	Hoofdgroep	Activiteit	Weersomstandigheden
18-03-2021	19:51 – 21:51	Vogels	Uilen	Geheel bewolkt, windkracht 2, 6 °C
18-03-2021	19:51 – 21:51	Landzoogdieren	Cameravallen / sporenonderzoek	Geheel bewolkt, windkracht 2, 6 °C
08-04-2021	21:27 – 23:27	Vogels	Uilen	Geheel bewolkt, windkracht 3, 8 °C
09-04-2021	07:57 – 09:57	Vogels	Huismus	Geheel bewolkt, windkracht 3, 10 °C
09-04-2021	07:57 – 09:57	Landzoogdieren	Cameravallen / sporenonderzoek	Geheel bewolkt, windkracht 3, 10 °C
09-04-2021	07:57 – 09:57	Vogels	Jaarrond beschermde nesten	Geheel bewolkt, windkracht 3, 10 °C
29-04-2021	07:15 – 09:15	Vogels	Huismus	Vrijwel geheel bewolkt, windkracht 3, 8 °C
29-04-2021	22:02 – 00:02	Vogels	Uilen	Vrijwel geheel bewolkt, windkracht 3, 8 °C
29-04-2021	07:15 – 09:15	Landzoogdieren	Cameravallen / sporenonderzoek	Vrijwel geheel bewolkt, windkracht 4, 8 °C
29-04-2021	07:15 – 09:15	Vogels	Jaarrond beschermde nesten	Vrijwel geheel bewolkt, windkracht 4, 8 °C
10-06-2021	19:58 – 22:28	Vogels	Gierzwaluw	Licht bewolkt, windkracht 2, 23 °C
10-06-2021	19:58 – 22:28	Vogels	Jaarrond beschermde nesten	Licht bewolkt, windkracht 2, 23 °C
10-06-2021	21:58 – 23:58	Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	Licht bewolkt, windkracht 2, 18 °C
10-06-2021	22:58 – 00:58	Vogels	Uilen	Licht bewolkt, windkracht 2, 23 °C
10-06-2021	22:58 – 00:58	Landzoogdieren	Cameravallen / sporenonderzoek	Licht bewolkt, windkracht 2, 23 °C
11-06-2021	02:53 – 05:23	Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	Geheel bewolkt, windkracht 3, 16 °C
24-06-2021	20:04 – 22:34	Vogels	Gierzwaluw	Half bewolkt, windkracht 2, 18 °C
24-06-2021	20:04 – 22:34	Vogels	Jaarrond beschermde nesten	Half bewolkt, windkracht 2, 18 °C
08-07-2021	20:00 – 22:30	Vogels	Gierzwaluw	Zwaar bewolkt, windkracht 2, 20 °C
08-07-2021	20:00 – 22:30	Vogels	Jaarrond beschermde nesten	Zwaar bewolkt, windkracht 2, 20 °C
08-07-2021	22:00 – 00:00	Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	Zwaar bewolkt, windkracht 2, 17 °C
12-08-2021	00:00 – 02:00	Vleermuizen	Winterverblijfplaatsen (zwermgedrag)	Zwaar bewolkt, windkracht 2, 15 °C
24-08-2021	00:00 – 02:00	Vleermuizen	Paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen	Half bewolkt, windkracht 3, 15 °C
27-09-2021	05:06 – 07:36	Vleermuizen	Paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen	Half tot zwaar bewolkt, windkracht 3, 14 °C

3 RESULTATEN

3.1 GIERZWALUW

In het projectgebied zijn geen nestlocaties van de gierzwaluw vastgesteld. Binnen het projectgebied zijn circa 25 foeragerende individuen van de gierzwaluw waargenomen. Deze individuen vertoonden geen binding met de gebouwen binnen het projectgebied. De resultaten van het gierzwaluwonderzoek is met de resultaten van het onderzoek naar andere vogelsoorten in bijlage 1 op kaart weergegeven.

3.2 HUISMUS

In het projectgebied zijn geen nestlocaties van de huismus vastgesteld. Binnen het projectgebied zijn geen individuen van de huismus waargenomen. In de directe omgeving van het projectgebied zijn eveneens geen individuen van de huismus waargenomen. Ten oosten van het projectgebied zijn individuen van de ringmus foeragerend waargenomen.

3.3 JAARROND BESCHERMDE NESTEN ROOFVOGEL

Binnen het projectgebied zijn twee nestlocaties van de buizerd vastgesteld. Deze bevinden zich beide in de begroeiing ten zuidwesten van de schuur. Van beide nestlocaties is gebruik vastgesteld. Bij de oostelijke nestlocatie is één jong vastgesteld (afbeelding 1, bijlage 4). Rond beide nestlocaties zijn regelmatig overvliegende en foeragerende individuen van de buizerd waargenomen.

Binnen het projectgebied is één individu van de boomvalk waargenomen. Hiervan is geen nestlocatie in of rond het projectgebied vastgesteld. De resultaten van het onderzoek naar jaarrond beschermde nesten van roofvogels zijn met de resultaten van het onderzoek naar andere vogelsoorten in bijlage 1 op kaart weergegeven.

3.4 KERKUIL

In het project gebied is één nestlocatie met twee individuen van de kerkuil aangetroffen. Deze bevindt zich in de schuur achter een stuk plaatmateriaal tegen het plafond (bijlage 3). Er is één dood individu van de kerkuil aangetroffen, maar later in het jaar zijn er weer twee individuen tegelijk waargenomen. Hierdoor was er dit jaar geen broedsucces, maar de verwachting is dat dit volgend jaar wel weer plaats kan vinden. De resultaten van het kerkuilenonderzoek staan samen met de andere vogels in bijlage 1 op kaart weergegeven.

3.5 MARTERS

Tijdens de inventarisatie zijn geen sporen waargenomen die op de aanwezigheid van de boommarter of de steenmarter duiden. Middels het cameraonderzoek zijn eveneens geen individuen van de boommarter of de steenmarter waargenomen. Op de beelden zijn individuen van de bosmuis, bruine rat, egel, gaai, huiskat, merel, stadsduif, zanglijster en de zwartkop waargenomen.

3.6 STEENUIL

In het projectgebied en de directe omgeving zijn geen sporen of individuen van de steenuil waargenomen.

3.7 VLEERMUIZEN

Binnen het projectgebied zijn de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, en de ruige dwergvleermuis waargenomen. Per onderzochte functie wordt het gebruik van het projectgebied nader toegelicht. In bijlage 2 zijn de resultaten van het onderzoek op kaart weergegeven.

3.7.1 ZOMER- EN KRAAMVERBLIJFPLAATSEN

Binnen het projectgebied is vier zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. Deze bevinden zich in het dak aan de noordzijde van de schuur. Binnen het projectgebied zijn vier verblijvende individuen van de gewone grootoorvleermuis waargenomen. Tijdens de kraamperiode zijn verschillende foeragerende en passerende individuen van de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en de ruige dwergvleermuis waargenomen.

3.7.2 PAARVERBLIJFPLAATSEN EN ZWERMPLAATSEN

Binnen het projectgebied is één baltsterritorium van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. De bijbehorende paarverblijfplaats kan op dezelfde locatie worden verwacht als de zomerverblijfplaats. In het projectgebied is één paarverblijfplaats van de gewone grootoorvleermuis waargenomen. Deze bevindt zich in de noordelijke muur van de schuur. Tijdens de paarperiode zijn verschillende foeragerende en passerende individuen van de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en de ruige dwergvleermuis waargenomen.

3.7.3 WINTERVERBLIJFPLAATSEN

Tijdens de inventarisatie naar winterverblijfplaatsen is geen zwermactiviteit waargenomen welke kan duiden op de aanwezigheid van een (massa)winterverblijfplaats. De aangetroffen zomerverblijfplaatsen en paarverblijfplaatsen kunnen in vorstvrije periodes als winterverblijfplaats worden gebruikt. De bebouwing in het projectgebied is geschikt als (massa)winterverblijfplaats voor vleermuizen.

3.7.4 Vliegroutes en foerageergebieden

In het projectgebied zijn geen vaste vliegroutes vastgesteld. Binnen het projectgebied zijn verschillende passerende individuen van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en de ruige dwergvleermuis. Per inventarisatieronde zijn maximaal zes individuen van de gewone dwergvleermuis, twee van de laatvlieger en één van de ruige dwergvleermuis verspreid over verschillende momenten in de nacht passerend waargenomen. In het projectgebied is geen essentieel foerageergebied vastgesteld. Binnen het projectgebied zijn verschillende foeragerende individuen van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger waargenomen.

3.8 BESCHERMDE FUNCTIES PROJECTGEBIED

Het projectgebied bevat elementen welke worden benut door beschermde soorten. In tabel 2 is weergegeven welke beschermde functies zijn aangetroffen in het projectgebied.

Tabel 2: Beschermde functies

Wet natuurbescherming	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Functie
Artikel 3.1, VR	Buizerd	<i>Buteo buteo</i>	Nestlocaties
Artikel 3.1, VR	Kerkuil	<i>Tyto alba</i>	Nestlocatie
Artikel 3.5, HR IV	Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zomerverblijfplaatsen Paarverblijfplaats
Artikel 3.5, HR IV	Gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>	Zomerverblijfplaatsen Paarverblijfplaats

4 CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

4.1 CONCLUSIE

Binnen het projectgebied zijn geen nestlocaties van de gierzwaluw, huismus en de steenuil aangetroffen. Verblijfplaatsen van de boommarter en de steenmarter zijn eveneens niet aangetroffen. In het projectgebied zijn twee nestlocaties van de buizerd vastgesteld. Deze nestlocaties bevinden zich in de dichte begroeiing in het zuidwesten van het gebied. Tevens is in het projectgebied één nestlocatie van de kerkuil vastgesteld. Deze nestlocatie bevindt zich in het dak van de schuur.

In het projectgebied zijn vier zomerverblijfplaatsen en één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis vastgesteld. In het projectgebied zijn vier zomerverblijfplaatsen en één paarverblijfplaats van de gewone grootoorvleermuis vastgesteld. In het projectgebied zijn geen vaste vliegroutes vastgesteld. Er zijn wel foerageergebieden van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger vastgesteld binnen het projectgebied. Deze foerageergebieden zijn niet essentieel, omdat er genoeg mogelijkheden in de directe omgeving aanwezig zijn.

4.2 AANBEVELINGEN T.O.V. DE WET NATUURBESCHERMING

In het projectgebied zijn twee nestlocaties van de buizerd en één nestlocatie van de kerkuil vastgesteld. Deze nestlocaties zijn jaarrond beschermd. Als gevolg van de werkzaamheden kunnen de nestlocaties verloren gaan of ongeschikt raken. Hiermee worden verbodsbepalingen in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming overtreden. Het is noodzakelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen voor verbodsbepalingen uit artikel 3.1. Aan een ontheffing kunnen bepaalde voorwaarden verbonden zijn, zoals het treffen van mitigerende maatregelen.

In het projectgebied zijn zomerverblijfplaatsen en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de gewone grootoorvleermuis vastgesteld. Als gevolg van de werkzaamheden kunnen de verblijfplaatsen verloren gaan of ongeschikt raken. Hiermee worden verbodsbepalingen in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming overtreden. Het is noodzakelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen voor verbodsbepalingen uit artikel 3.5. Aan een ontheffing kunnen bepaalde voorwaarden verbonden zijn, zoals het treffen van mitigerende maatregelen.

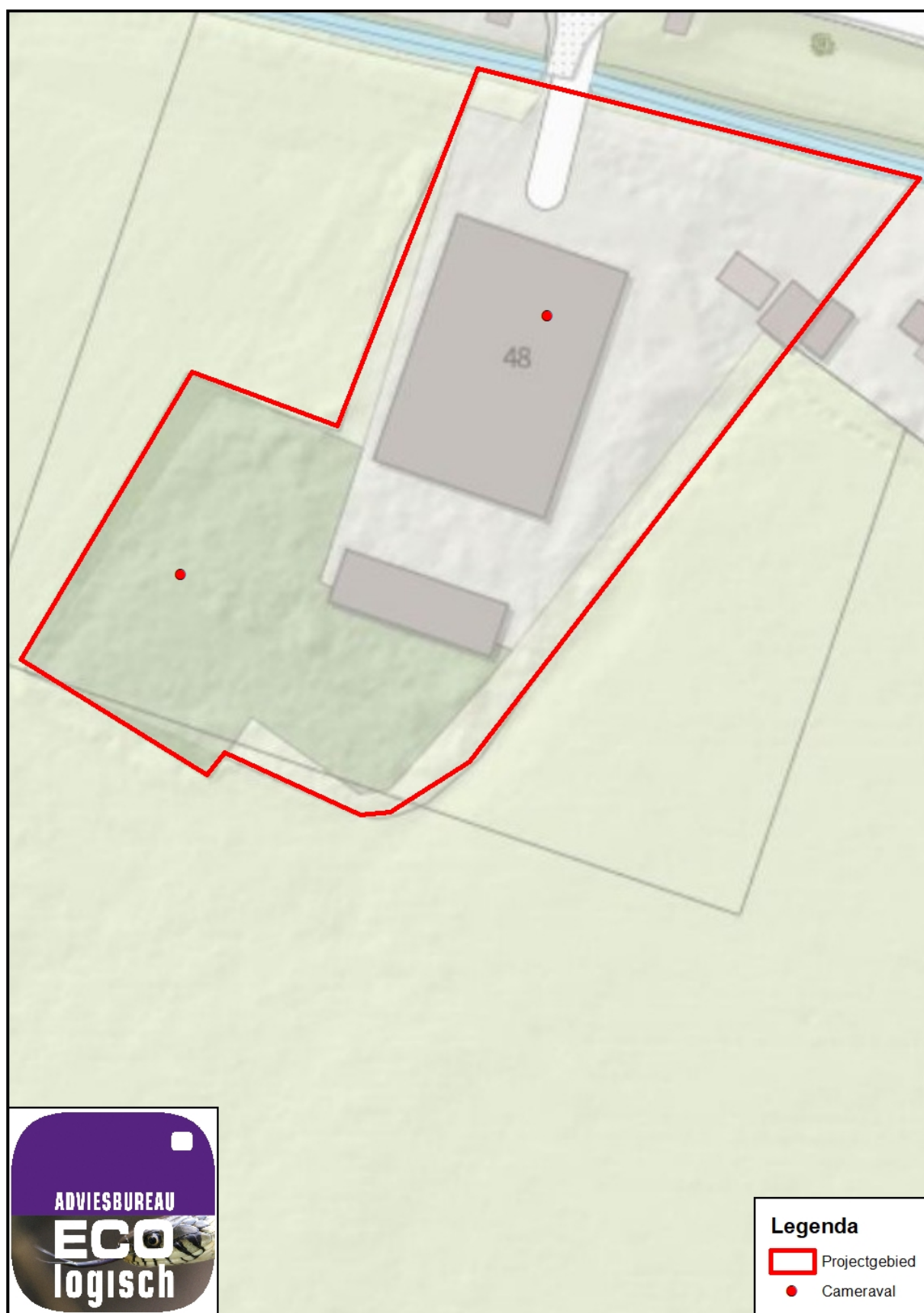
Om de algemene broedvogels in het gebied niet te verstoren is het aan te raden om buiten de broedperiode van 15 maart - 15 juli te werken. De vermelde periode is niet leidend, elk broedgeval is beschermd. Ook broedgevallen buiten deze periode mogen niet verstoord worden. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaats moeten vinden, dient een aanvullende inspectie op broedvogels door een ecooloog te worden uitgevoerd om overtredingen te voorkomen.

Om massawinterverblijfplaatsen van vleermuizen in de schuur vast te stellen dan wel uit te sluiten is een in pandig onderzoek noodzakelijk. Deze in pandige inspectie is niet geheel visueel mogelijk, omdat veel plekken in het dak niet bereikbaar zijn zonder de nestlocatie van de kerkuil te verstoren. Om deze reden is het aan te raden om gebruik te maken van een batlogger om activiteit van vleermuizen gedurende de winterperiode te monitoren.

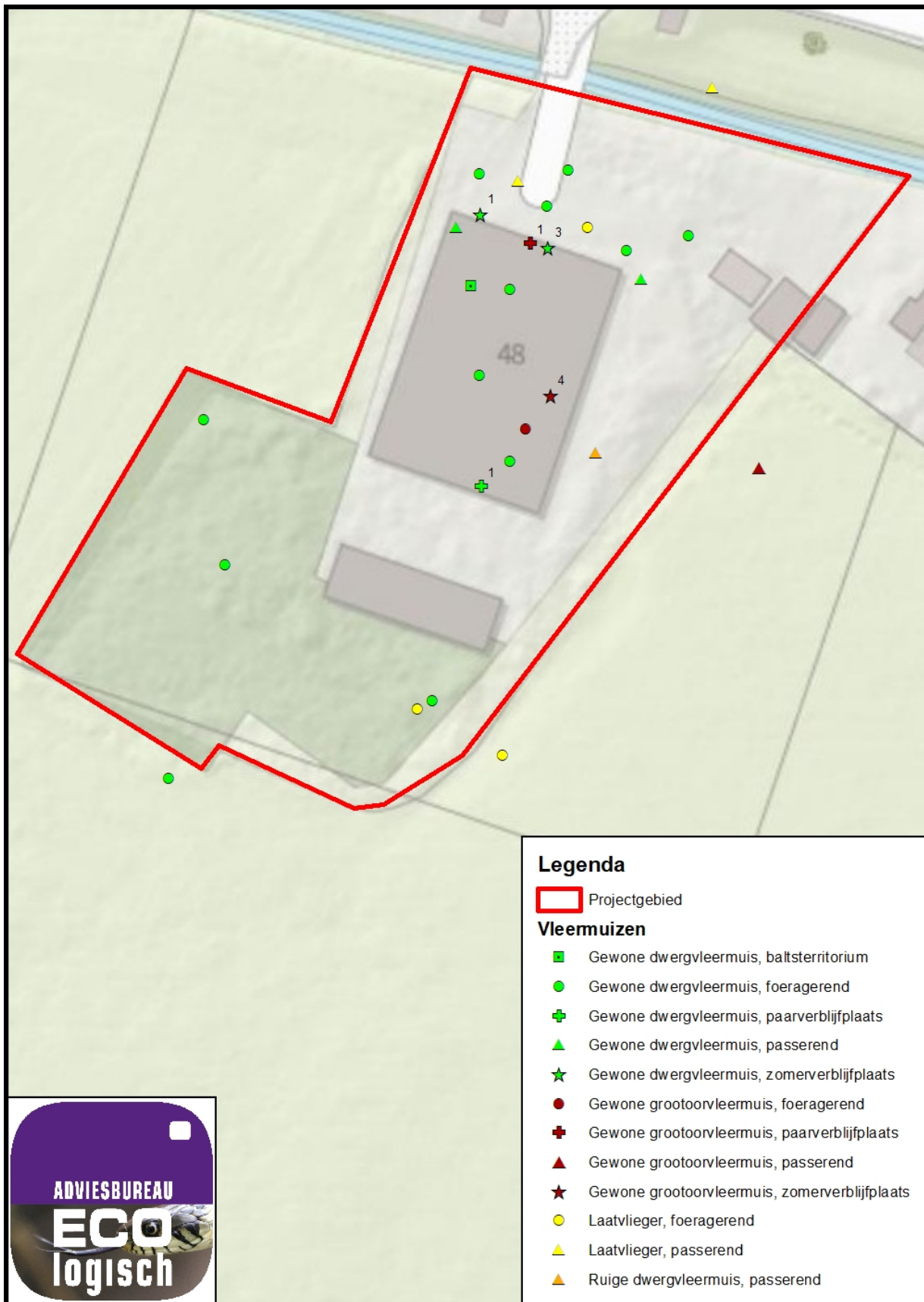
Bijlage 1: Kaart resultaten vogels

Bijlage 2: Kaart met locaties van de cameravallen

Bijlage 3: Kaart resultaten vleermuizen

Bijlage 4: Foto's nestlocaties en verblijfplaatsen

Afbeelding 1: Nestlocatie van de kerkuil.

Afbeelding 2: Nestlocatie van de buizerd.

Afbeelding 3: Zomerverblijfplaats van de gewone grootoorvleermuis.

Afbeelding 4: Zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis achter het rooster.

Afbeelding 5: paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis.